

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев1 19/2019
23.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Сенко Црнишанин, адвокат из ..., против туженог „Слобода“ ДОО са седиштем у Крушевцу, кога заступа пуномоћник Милош Богдановић, адвокат из ..., ради враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4230/14 од 09.02.2015. године, поступајући по Одлуци Уставног суда Уж 9122/2016 од 04.10.2019. године, у седници одржаној 23.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4230/14 од 09.02.2015. године у усвајајућем делу става трећег и става петог изреке.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4230/14 од 09.02.2015. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Новом Пазару П1 455/13 од 28.05.2014. године. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из ..., па је обавезан тужеи „Слобода“ ДОО Нови Пазар да тужиоца врати на рад и на послове који одговарају његовој стручној спреми и радној способности, у року од 8 дана од дана достављања преписа пресуде. Ставом трећим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете у висини изгубљене зараде за период од 04.09.2008. године закључно са 20.11.2010. године исплати појединачно означене износе за сваки месец, са припадајућом законском затезном каматом, док је за период од 21.11.2010. године до 19.11.2012. године тужбени захтев за накнаду штете у висини изгубљене зараде са траженом законском затезном каматом одбијен, као неоснована. Ставом четвртим изреке одбачена је тужба у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му накнади штету у висини изгубљене зараде за период од 11.10.2007. године до 03.09.2008. године, са траженом законском затезном каматом. Ставом петим изреке делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезан тужени да за тужиоца уплати доприносе за

обавезно социјално осигурање за период од 04.09.2008. године до 20.11.2010. године, на износе досуђене у трећем ставу изреке исте пресуде, док је тужбени захтев у делу у којем је тужилац тражио да се обавезе тужени да на његово име уплати доприносе за обавезано социјално осигурање за период од 11.10.2007. године до 03.09.2008. године и за период од 21.11.2010. године до 19.11.2012. године, одбијен као неоснован. Ставом шестим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу до 295.200,00 динара.

Пресудом Врховног касационог суда Рев2 1014/2015 од 22.06.2016. године одбијена је, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4230/14 од 09.02.2015. године.

Одлуком Уставног суда Уж 9122/2016 од 04.10.2019. године усвојена је уставна жалба Привредног друштва „Слобода“ ДОО Крушевац и утврђено да је пресудом Врховног касационог суда Рев2 1014/15 од 22. 06.2016. године у делу који се односи на правноснажну одлуку о тужбеном захтеву за накнаду штете због незаконитог отказа, повређено право подносиоца уставне жалбе на правично суђење из члана 32. став 1. Устава Републике Србије, док је у преосталом делу уставна жалба одбачена; поништена је пресуда Врховног касационог суда Рев2 1014/15 од 22.06.2016. године, у делу који се односи на правноснажну одлуку о тужбеном захтеву за накнаду штете због незаконитог отказа и одређено да исти суд у наведеном делу донесе нову одлуку о ревизији подносиоца уставне жалбе изјављене против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4230/14 од 09.фебруара 2015. године.

Испитујући побијану пресуду, у смилу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...87/20) Врховни касациони суд је оценио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу на неодређено време код туженог и радио је на пословима Оспореним решењем туженог број .. од 01.12.2006. године тужиоцу је отказан уговор о раду на основу члана 179. став 1. тачка 6. Закона о раду, због злоупотребе права на одсуство са рада због привремене спречености за рад. Решењем надлежне инспекције рада од 01.02.2007. године, тужени је тужиоца вратио на рад, а након тога је донео ново решење о отказу уговора о раду број .. од 11.10.2007. године, којим је тужиоцу отказао уговор о раду на основу члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду. Тужилац је покренуо радне спорове за поништај оба решења о отказу уговора о раду.

Поступак за поништај решења о отказу уговора о раду број .. од 11.10.2007. године вођен је пред Општинским судом у Новом Пазару у предмету П1 339/08. Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 246/10 од 15.09.2010. године укинута је првостепена пресуда Основног суда у Новом Пазарз П1 339/08 од 11.10.2007. године, поништено као незаконито решење о отказу уговора о раду број .. од 11.10.2007. године и одлучено о осталим захтевима (за накнаду штете у висини изгубљене зараде и уплати доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и

осигурање за случај незапослености за тражени период. Тужилац није тражио принудно извршење наведене пресуде ради враћања на рад код туженог.

У поступку у коме је одлучивано о законитости решења туженог о отказу уговора о раду број .. од 01.12.2006. године, међупресудом Основног суда у Новом Пазару П1 57/10 од 13.06.2011. године поништено је као незаконито оспорено решење туженог. Тужилац је међупресуду примио 22.09.2011. године, а поднеском од 21.12.2011. године преиначио је тужбу тако што је уместо тражене супституције (паушалне накнаде) тражио да суд обавезе туженог да га врати на рад и исплати му накнаду штете у висини изгубљене зараде у означеном износу, уз уплату доприноса за обавезно социјално осигурање.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање Апелациони суд у Крагујевцу је, након одржане расправе пред овим судом као другостепеним, донео дана 09.02.2015. године пресуду Гж1 4230/14 којим је, између осталог, делимично усвојио тужбени захтев тужиоца и обавезао туженог да му на име накнаде штете у висини изгубљене зараде за период од 04.09.2008. године закључно са 20.11.2010. године исплати појединачно означене износе са законском затезном каматом од дана доспећа сваког износа до исплате, док је за период од 21.11.2010. године до 19.11.2012. године тужбени захтев одбијен као неоснован. На досуђене износе изгубљене зараде тужени је обавезан (ставом 5. изреке) да за тужиоца изврши уплате доприноса за социјално осигурање (пензијско и инвалидско, здравствено и осигурање за случај незапослености), док је одбијен, као неоснован, тужбени захтев у делу уплате доприноса на износе за које је тужбени захтев одбијен.

На утврђено чињенично стање другостепени суд је правилно применио материјално право одлучујући о тужбеном захтеву за накнаду штете због незаконитог отказа, а разлоге за такву одлуку у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Одредбом члана 191. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09), прописано је да ако суд донесе правноснажну одлуку којом је утврђено да је незапосленом незаконито престао радни однос, суд ће одлучити да се запослени врати на рад, ако то запослени захтева, а у складу са ставом 2. истог члана тужилац има право и на накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања које му припадају по закону, општем акту и уговору о раду, као и на уплату доприноса за обавезно социјално осигурање.

Правилно је другостепени суд, имајући у виду опредељен тужбени захтев за накнаду штете због незаконитог отказа за период од 11.10.2007. године до 19.11.2012. године, закључио да тужилац има право на накнаду штете у висини коју је определио према износу последње зараде остварене у месецу који је претходио месецу у коме му је отказан уговор о раду, јер тужени у поступку није предложио нити доставио доказе да би тужилац, да је радио, остварио зараду у другом износу од досуђеног. Међутим, тужилац нема право на накнаду штете за цео утужени период, већ само за период од 04.09.2008. године до 20.11.2010. године, према неспорној висини дневнице од 867,227 динара, као и на уплату доприноса за обавезно социјално осигурање за исти период. За преостали тражени период је правноснажно пресуђено пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 246/10 од 15.09.2010. године.

Супротно наводима ревизије, правилно је другостепени суд оценио да је тужилац, у року који је краћи од 90 дана од дана када је примио међупресуду Основног суда у Новом Пазару П1 51/10 од 13.06.2011. године преиначио тужбу тако што је уместо тражене супституције тражио да суд обавезе туженог да тужиоца врати на рад и исплати му накнаду штете у висини изгубљене зараде уз уплате доприноса за обавезно социјално осигурање (тужилац је пресуду примио 29.09.2011. године а тужбу преиначио 21.12.2011. године).

Тужени у ревизији указује и на погрешну оцену апелационог суда у погледу приговора литиспенденције, указујући на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 203. Закона о парничном поступку. Према становишту Врховног касационог суда правилно је апелациони суд ценио приговор литиспенденције, а разлоге за одлуку о том приговору у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе изјављене ревизије, којима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде у делу тужбеног захтева за накнаду штете због незаконитог отказа, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Тужени у поступку по ревизији није успео па нема право на трошкове тог поступка, које је тражио и определио у ревизији (у смислу члана 153. ЗПП).

Из наведених разлога, одлучено је као у изреци пресуде, на основу члана 414. став 1. и члана 165. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић